

Explaining the Dimensions of Accountants' Insight and Behavior in the Digital Age

Haider Tawfiq Khalil Al Waeli¹, Alireza Hassan Maleki^{2*}, Amir Saheb Shakir³, Mohsen Rahimi Dastjardi⁴

Extended Abstract:

Background and Purpose: This study aims to explain the dimensions of accountants' insight and behavior in the digital age. It is of great importance to examine the digital intelligence and insight and the adaptive perspectives of young accountants in the digital age. This indicates a transformation in the accounting sector and emphasizes the need for technological intelligence and flexibility in change. Acknowledging this evolving path will enable various industries to properly equip and nurture this new cadre of accountants in various areas, from education to professional experiences.

Methodology: The present study is qualitative in terms of approach and theme analysis, and developmental in terms of purpose, and its statistical population includes members of the accounting faculty working in Iraqi industries. Data collection for the present study In the first step, an integrated picture of theories and perspectives related to the application of accountants' insight and behavior in the digital age in the field of accounting was provided, and in the second step, through interviews with professional experts in 2024, using the theme analysis method, the dimensions of accountants' insight and behavior in the digital age were explained. The sampling method used in this study is purposive sampling. Therefore, the data collection tool was semi-structured in-depth interviews, and the interviews continued until theoretical saturation with 11 people. Also, to calculate reliability, a colleague was asked to code three interviews from the research interviews at the same time with him.

Findings: As mentioned in the previous section, interview codes were first extracted, then common codes were placed in a category based on their meanings, and based on the concepts and meanings of the codes in each category, a name was selected for that category, which in fact formed sub-themes (second-level organizing themes), and the sub-themes were placed in a larger category that formed the main themes (first-level organizing themes). Finally, the dimensions of accountants' insight and wisdom in the digital age were determined. Thus, after the initial coding of the interviews, initial codes were identified. After removing repetitive and synonymous concepts, the themes were categorized into 15 basic themes, 4 organizing themes (digital literacy, agile mindset, design thinking skills, managerial control skills) and 1 overarching theme (accountants' insights and behavior in the digital age) according to Table 2, based on the opinion of the researcher and 3 professional experts..

Discussion: This study explored the dimensions of the vision of young accountants in the digital age in Iraq. According to the experts, digital literacy was identified as a key driver for fostering an agile mindset, enhancing design thinking capacities, and refining management control competencies. This agile mindset perspective equips accountants with the dynamism to quickly adapt to market fluctuations and embed a culture that is emphasized by continuous learning and evolution. Such a perspective directly strengthens their design thinking power, enhances innovative problem solving, and strengthens their management control expertise.

---

¹Accounting PhD student, Accounting Department, Khorasgan branch, Islamic Azad University, Khorasgan, Iran.

²Assistant Professor, Department of Accounting, Bandargaz branch, Islamic Azad University, Bandargaz, Iran.*
(Corresponding author: Alireza.H.maleki@gmail.com)

³ Assistant Professor, Department of Accounting, Faculty of Administration and Economics, University of Kufa. Najaf Iraq.

⁴ Assistant Professor, Department of Accounting, Khorasgan Branch, Islamic Azad University, Khorasgan, Iran.

This intertwining of characteristics emphasizes the transformation of the young accounting field. Examining the digital intelligence and adaptive perspectives of these young accountants in the digital age is of great importance. This indicates a metamorphosis in the accounting sector and emphasizes the necessity of technological intelligence and flexibility in change. Acknowledging this evolving trajectory will enable various industries to properly equip and nurture this new cadre of accountants in various areas, from education to professional experiences. The capabilities that resonate with this age ensure the emergence of a skilled workforce that is ready to grow businesses and prosper economically. Furthermore, the inherent adaptability of young accountants demonstrates their resilience in navigating the challenges of this fast-paced era. This ethos of adaptability can inspire wider societal sectors, laying the foundation for a globally adaptable and accepted workforce in the digital society of the future. Also, in today's digital age, digital literacy has become a critical skill for individuals, especially Generation Z who have grown up in a technology-rich environment. In addition, adopting an agile mindset is crucial to effectively navigate the constant stream of challenges and changes in the modern landscape. This research explored the insights of young accountants in Iraq on the implications of digital literacy and agile mindset on design thinking skills and management control competence. These factors are key drivers in shaping and differentiating the emerging generation of outstanding accountants. Digital literacy equips young accountants with the tools and knowledge to use technology in their work, from data analysis to informed financial decision-making. The findings confirm that digital literacy significantly influences the cultivation of an agile mindset, the development of design thinking skills, and the enhancement of management control competence. An agile mindset enables accountants to proactively adapt to changing conditions and market demands, fostering a culture of continuous learning and growth. This mindset, in turn, positively influences both design thinking skills, which enable innovative problem solving, and management control competence, which emphasizes the continuity of these critical attributes in shaping the young accounting profession.

Keywords: Accountants' insights and behavior, digital age, digital literacy, agile mindset, design thinking skills, management control skills.

JEL Classification: M41; M04

تبیین ابعاد بینش و رفتار حسابداران جوان در عصر دیجیتال

حیدر توفیق خلیل الوائلی^۱، علیرضا حسن ملکی^{۲*}، امیرصاحب شاکر^۳، محسن رحیمی دستجردی^۴

چکیده

هدف این مقاله تبیین ابعاد بینش و رفتار و دیدگاه‌های تطبیقی حسابداران جوان در عصر دیجیتال است که از اهمیت بالایی برخوردار می‌باشد. پژوهش حاضر به لحاظ رویکرد از نوع کیفی و به صورت تحلیل مضمون و به لحاظ هدف از نوع توسعه‌ای و جامعه آماری آن شامل اعضای هیئت علمی حسابداری شاغل در صنایع عراق است. جمع‌آوری داده‌های پژوهش حاضر در گام نخست تصویری یکپارچه از نظریه‌ها و دیدگاه‌های مرتبط با کاربرد بینش و رفتار حسابداران در عصر دیجیتال در حوزه حسابداری فراهم آمد و در گام دوم از طریق مصاحبه با خبرگان حرفه در سال ۲۰۲۴ با استفاده از روش تحلیل مضمون، ابعاد بینش و رفتار حسابداران در عصر دیجیتال تبیین شده است. روش نمونه‌گیری مورد استفاده در این مطالعه نمونه‌گیری مبتنی بر هدف است. لذا ابزار جمع‌آوری داده‌ها مصاحبه‌های عمیق نیمه ساختاریافته بود و مصاحبه تا زمان اشباع نظری به تعداد ۱۱ نفر ادامه یافت. همچنین برای محاسبه ی‌پایایی از یک همکار درخواست شد هم‌زمان با وی سه مصاحبه از بین مصاحبه‌های تحقیق را کدگذاری نماید. نتایج حاصل پس از کدگذاری اولیه مصاحبه‌ها و پس از حذف مفاهیم تکراری و هم‌مفهوم، با نظر پژوهشگر و ۳ نفر متخصص حرفه، به ۱۵ مضمون پایه و ۴ مضمون سازمان‌دهنده و ۱ مضمون فراگیر دسته‌بندی گردید. در مجموع نشان داده شد که انطباق ذاتی حسابداران جوان، نشان‌دهنده استحکام آنها در عبور از چالش‌های این عصر پرشتاب است. این اخلاق و رفتار می‌تواند الهام‌بخش، بخش‌های اجتماعی گسترده‌تر باشد، و پایه‌ای برای نیروی کار سازگار و پذیرفته‌شده جهانی در جامعه دیجیتالی آینده ایجاد کند. سازمان‌ها ممکن است رویکردی جامع ایجاد کنند که سواد دیجیتال، طرز فکر چابک، مهارت‌های تفکر طراحی و صلاحیت کنترل مدیریت را همسو کند. این استراتژی یکپارچه فرهنگ نوآوری، سازگاری و تصمیم‌گیری موثر را تقویت می‌کند و سازمان را برای موفقیت پایدار در یک چشم‌انداز تجاری که به سرعت در حال تغییر است، قرار می‌دهد.

واژگان کلیدی: بینش و رفتار حسابداران، عصر دیجیتال، سواد دیجیتال، ذهنیت چابک، مهارت تفکر طراحی، مهارت کنترل مدیریتی.

JEL Classification: M41; M04

^۱ دانشجوی دکتری حسابداری، گروه حسابداری، واحد خوراسگان، دانشگاه آزاد اسلامی، خوراسگان، ایران.

^۲ استادیار گروه حسابداری، واحد بندرگز، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرگز، ایران. * نویسنده مسئول: (Alireza.H.maleki@gmail.com)

^۳ استادیار گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه کوفه، نجف، عراق.

^۴ استادیار گروه حسابداری، واحد خوراسگان، دانشگاه آزاد اسلامی، خوراسگان، ایران.

مقدمه

در عصر معاصر که با شروع سریع دیجیتالی شدن مشخص می شود، پیشرفت بی امان نوآوری های تکنولوژیکی تأثیر عمیقی بر هنجارها و ارزش های اجتماعی ما گذاشته است. دیجیتالی شدن، چالش ها و فرصت هایی را برای حرفه حسابداری ایجاد کرده است و حسابداران ملزم به سازگاری با آنها هستند. در چشم انداز دیجیتالی معاصر، کسب مهارت های تفکر منطقی و سواد دیجیتال برای حسابداران در تمام سطوح ضروری است، نه تنها مدیریت داده های مالی را تسهیل می کند، بلکه تأثیر خود را به عنوان ابزاری حیاتی برای تجزیه و تحلیل و ترکیب داده ها اعمال می کند. علاوه بر این، قابلیت خودآموزی به عنوان یک مهارت اساسی لازم برای حرکت در عصر دیجیتال متحول ظاهر می شود. ابعاد بینش و رفتار حسابداران در عصر دیجیتال را قادر می سازد تا به طور ماهرانه مسائل پیچیده را تجزیه و تحلیل، حل و فصل و استنتاج کنند. سواد دیجیتال قوی حسابداران را مجهز می کند تا به طور یکپارچه با محیط های کاری با تأکید بر داده های دیجیتال سازگار شوند (امجی و همکاران^۱، ۲۰۲۴).

با این حال، تأثیر این انقلاب دیجیتالی بسیار فراتر از ارتباطات گذشته است و در جنبه های مختلف زندگی ما نفوذ کرده است، از جمله تغییر در استراتژی های کسب و کار، تغییر در رویکردهای آموزشی، و پیکربندی مجدد پارادایم های حرفه ای (حلیم و همکاران^۲، ۲۰۲۲). در حرفه هایی که به شدت به داده ها متکی هستند، مانند حسابداری، کسب درک جامع از دیجیتال فن آوری ها ضروری شده است. این درک برای استفاده موثر از فرصت ها و رسیدگی به چالش های ارائه شده توسط این پیشرفت های سریع حیاتی است (گونسالوس و همکاران^۳، ۲۰۲۲). بخش حسابداری شاهد تقاضای فزاینده ای برای ادغام فناوری اطلاعات در ارائه خدمات بوده است که ناشی از انتظارات ذینفعان برای نتیجه دیجیتالی است (المماری^۴، ۲۰۲۲). برای برآوردن این تقاضا، شرکت ها سرمایه گذاری زیادی در زیرساخت های فناوری اطلاعات کرده اند. با این حال، به دست آوردن منابع فناوری اطلاعات به سادگی موفقیت را تضمین نمی کند. مطالعات نشان می دهد که موسسه ها تنها زمانی می توانند به طور کامل از مزایای پذیرش فناوری اطلاعات بهره ببرند که کارکنان (حسابداران) آن ها از سطح بالایی از سواد دیجیتال برخوردار باشند (نواز و همکاران^۵، ۲۰۲۴). این شامل استفاده مؤثر از نرم افزار و سخت افزار برای پشتیبانی و افزایش نتایج آنها می شود. در حالی که زیرساخت های ناکافی قطعاً می تواند مانع اجرای مؤثر فناوری اطلاعات شود، تحقیقات اخیر نشان می دهد که فقدان مهارت های سواد دیجیتالی نیز نقش مهمی در جلوگیری از انطباق موفق بازی می کند. تسلط بر این مهارت ها، حسابداران را با دانش فنی لازم برای پیمایش خواسته های دنیای "تکنولوژیک" و پیشرفت در عمل از طریق ابزارهای الکترونیکی مجهز می کند. علی رغم نقش حیاتی بینش حسابداران در خصوص سواد دیجیتال در زمینه پذیرش فناوری اطلاعات، به نظر می رسد ادبیات موجود فاقد بحث جامع در مورد موضوع مهارت های ناکافی فناوری اطلاعات در میان حسابداران است، به ویژه در چارچوب شکاف دیجیتال موجود (نیوز و همکاران^۶، ۲۰۲۳). علاوه بر این، محققان ارتباط بالقوه ای را بین کارکنان با سطوح بالاتر دانش دیجیتال و صلاحیت های کنترل مدیریت قوی تر پیشنهاد می کنند. عوامل اضافی، مانند سطح رضایت حسابداران از عملکرد خدمات فناوری اطلاعات، ممکن است بر مشارکت مداوم آنها تأثیر بگذارد و در نهایت به بهبود کلی کیفیت خدمات کمک

¹. Imjai et al.

². Haleem et al.

³. Gonçalves et al.

⁴. Al-Mamary

⁵. Nawaz et al.

⁶. Nawaz et al.

کند. با توجه به این چالش‌ها، شرکت‌ها به طور فعال گام‌هایی برای تجهیز حسابداران به مهارت‌های دانش دیجیتال لازم برداشته‌اند تا آنها را برای موفقیت شغلی و تلاش‌های آینده‌شان در نیروی کار آماده کنند (المماری ۲۰۲۲؛ نواز و همکاران، ۲۰۲۴). در زمینه چشم انداز حسابداری، ظهور حسابداران جوان، به طور قابل توجهی بر این حرفه تأثیر گذاشته است. این نسل به دلیل توانایی ذاتی دیجیتال و سازگاری قابل توجه خود دارای مزیت مشخصی است که آنها را قادر می‌سازد تا به طور مؤثر از ابزارهای دیجیتال برای هدایت سناریوهای مالی پیچیده و دائماً در حال تکامل استفاده کنند و بینش خود را توسعه دهند (هاندویو و انس^۱، ۲۰۱۹). قابل توجه تجسم آنها از چابکی شناختی و تمایل قوی به یادگیری دائمی است که آنها را به نوآوری و ابداع راه حل‌های منحصر به فرد برای چالش‌های پیچیده سوق می‌دهد. در نتیجه، در حوزه حسابداری متخصصان جوان نقش کاتالیزورهای نوسازی را بر عهده می‌گیرند و از همسویی با روندهای دیجیتالی غالب و تقویت پیشرفت پایدار اطمینان می‌دهند. با این وجود، ادعان به شکاف آشکار در تحقیقات مربوط به سواد دیجیتالی حسابداران جوان و شایستگی متناظر آنها در زمینه‌هایی مانند تفکر طراحی و کنترل مدیریتی در حوزه حسابداران مهم است. حسابداری در محیط پیشرفته تکنولوژیک امروزی فراتر از مدیریت عددی ساده است تا نوآوری و فناوری را برای دستیابی به نتایج مطلوب ادغام کند. ابزارهای دیجیتال همراه با یک رویکرد انعطاف پذیر به حسابداران یک مزیت رقابتی می‌دهد و آنها را قادر می‌سازد تا به سرعت به انتظارات مشتری و صنعت در حال تغییر پاسخ دهند. با درهم تنیده شدن تکنولوژی و حسابداری، داشتن مجموعه‌ای متنوع از مهارت‌ها در حوزه دیجیتال و عددی، حیاتی می‌شود (لطفی، ۲۰۲۳).

حسابداران نسل جدید باید در مدیریت اعداد و ارقام ماهر باشند اما همچنین در درک و بینش و به کارگیری فناوری با ذهنیتی چابک و انعطاف پذیر برای رسیدگی به چالش‌های معاصر ماهر باشند. عصر دیجیتال اهمیت دانش و مهارت‌های تخصصی در فناوری را برای همه حرفه‌ها از جمله حسابداری را افزایش می‌دهد (دووبیدی و همکاران^۲، ۲۰۲۲).

---

¹. Handoyo et al.

². Dwivedi et al.

حسابدارانی که توانایی خودآموزی از طریق مهارت های تفکر منطقی و سواد دیجیتالی دارند، برای نشان دادن انعطاف پذیری و سازگاری بهتر مجهز خواهند بود و به سرعت به فناوری و محیط های در حال تغییر در عصر دیجیتال واکنش نشان می دهند. علاوه بر این، این مهارت ها آنها را قادر می سازد تا ایده های خود را در موقعیت های مختلف تولید به کار ببرند و توانایی های حل مشکلات خود را افزایش دهند. داشتن مهارت های تفکر منطقی به تحلیل منطقی مشکلات و یافتن راه حل، افزایش اعتماد به نفس در تصمیم گیری و تسهیل کاربرد و انطباق اطلاعات کمک می کند. با سواد دیجیتال، حسابداران می توانند به منابع مختلف اطلاعات دسترسی داشته باشند و از فناوری برای ایجاد دانش جدید استفاده کنند و یادگیری مادام العمر را تقویت کنند. توانایی خودآموزی حسابداران را قادر می سازد تا دانش جدید را به طور مداوم کشف و جذب کنند و آنها را برای دنیای حرفه ای در عصر دیجیتال آماده می کند. داشتن مهارت های تفکر منطقی و دانش فن آوری عامل مهمی است که کارفرمایان به دنبال آن هستند و شانس اشتغال و موفقیت شغلی حسابداران را افزایش می دهد. این یادگیری خودگردان از طریق ابزارهای دیجیتال توانایی نسل جدید حسابداران را برای همکاری با دیگران و به اشتراک گذاشتن دانش و مهارت های کسب شده تقویت می کند. با به کارگیری این مهارت ها در زمینه کسب و کار، این قابلیت ها به استفاده از فناوری و تفکر تحلیلی برای برنامه ریزی و استراتژی کسب و کار بهتر کمک می کند. از طریق خودسازی مستمر، حسابداران می توانند بر پایه دانش موجود خود بسازند و آن را گسترش دهند، در صورتی که بتوانند به طور مؤثر این مهارت ها را به کار گیرند و به دنبال راه های نوآورانه برای پیشرفت شخصی باشند (امجی و همکاران، ۲۰۲۴).

این تحقیق اهمیت یکپارچه سازی ابعاد بینش و رفتار حسابداران را برای آماده سازی دانش برای دوره های کارآموزی مؤثر و برآوردن نیازهای کسب و کارها در عصر دیجیتال که به سرعت در حال تغییر است، تأیید می کند. و وقتی به نسل حسابداران جوان اشاره می کنیم، آنچه می خواهیم بدانیم این است که بینش و رفتار حسابداران در عصر دیجیتال چگونه هست؟

مبانی نظری و پیشینه تحقیق

درمیان پیشرفت سریع فناوری دیجیتال، بینش و رفتار حسابداران و در مهارت های تفکر منطقی و سواد دیجیتالی برای انطباق با تغییرات اجتماعی بسیار مهم است و قابلیت خودآموزی برای به روزرسانی دانش و کسب مهارت برای تضمین موفقیت، اساسی است. با این حال، علیرغم اهمیت فوق العاده آن برای موفقیت حسابداران، تحقیقاتی که تعامل پیچیده بین این واژگان را بررسی می کنند به طور قابل توجهی محدود است. بنابراین، فقدان تحقیق جامع در مورد بینش و رفتار حسابداران در عصر دیجیتال ممکن است منجر به تاخیر در توسعه و پشتیبانی از نسل جدید حسابداری برای پاسخگویی به نیازها و چالش های عصر دیجیتالی امروزی شود. این تحقیق در صدد است تا در عصر دیجیتال، ابعاد بینش و رفتار حسابداران جوان را تبیین کند و پتانسیل و کارایی آنها را به دقت ارزیابی کند. بینش های به دست آمده نه تنها به متخصصان حسابداری و مؤسسات مرتبط با درک گرایش ها و الزامات نوظهور مجهز می شود، بلکه داده های عملی را برای ارتقای برنامه های درسی آموزشی ارائه می کند. علاوه بر این، این یافته ها استراتژی هایی را برای رژیم های آموزشی ترسیم می کنند و از همسویی با الزامات معاصر بخش حسابداری اطمینان می دهند. بنابراین ظرفیت های سازمان ها برای هدایت ماهرانه جریان فعلی و پیش بینی حوادث احتمالی آینده تقویت می شود. همانطور که به پیچیدگی های صنعت حسابداری می پردازیم، آشکار می شود که "حسابداران جوان" به عنوان ستون فقرات این بخش هستند. این حرفه ای ها ذاتاً پیشرفت های تکنولوژیکی و تحولات اجتماعی

را بسیار بیشتر از همتایان قبلی خود پذیرفته اند. سال‌های شکل‌گیری خود را آنها در دوره‌ای فراگرفته اند که در آن تلفن‌های هوشمند و فن‌آوری‌های مرتبط برای زندگی روزمره ضروری شده‌است (امجی و همکاران، ۲۰۲۴).

بینش و رفتار حسابداران در عصر دیجیتال به عنوان یک مهارت بسیار مهم است که نه تنها در زمینه‌های آموزشی بلکه در پیچیدگی‌های زندگی روزمره نیز قابل استفاده است. تحقیقات قبلی ارتباط قانع‌کننده‌ای بین مهارت‌های تفکر منطقی و دستاوردها در هر دو حوزه علمی و حرفه‌ای ایجاد کرده‌است. با این حال، در چشم‌انداز دیجیتالی معاصر، ضرورت‌های بینش و رفتار حسابداران و قابلیت خودآموزی با فرض نقش‌های محوری در شکل‌دهی شایستگی‌های نسل جدید، برجسته شده‌اند. علیرغم به هم پیوستگی موضوع حاضر، خلأ قابل توجهی در تحقیقات وجود دارد که پل ارتباطی بین بینش و رفتار حسابداران در عصر دیجیتال و ظرفیت یادگیری خودراهبر در این جمعیت است. این تحقیق تلاش می‌کند تا با تبیین ابعاد بینش و رفتار حسابداران در عصر دیجیتال در بین حسابداران جوان در عراق، به این خلأ رسیدگی کند و از این طریق به بینش‌های ارزشمندی در این گفتمان در حال تکامل کمک کند. در حوزه حسابداری، پارادایم‌های آموزشی و حرفه‌ای برای این «حسابداران جوان» بر استفاده از فناوری و قابلیت‌ها در حوزه دیجیتال تأکید کرده‌است. این تأکید آنها را از نسل‌های قبلی حسابداران که فاقد این قرار گرفتن بومی در عصر دیجیتال بودند متمایز می‌کند. به طور همزمان، این بررسی ادبیات تلاش می‌کند تا عمیق‌تر در قلمرو دانش موجود در مورد این موضوع کاوش کند. هدف برجسته کردن ارتباط مهارت در عصر دیجیتال است. ویژگی‌های اساسی برای حسابداران معاصر که چالش‌های این عصر دیجیتال را بررسی می‌کنند. از نقطه نظر حسابداری، نظریه نمایندگی به عنوان یک نظریه بنیادی جایگاه برجسته‌ای دارد که نظریه‌های واسطه‌ای و کاربردی متعددی را در مطالعات حسابداری و مالی ایجاد می‌کند. این نظریه بر پویایی بین مدیران (مالکان) و عوامل (مدیران) تمرکز دارد و به موضوعاتی مانند تضاد منافع و اجرای مکانیسم‌هایی برای همسو کردن منافع متفاوت آنها می‌پردازد. تئوری نمایندگی یک چارچوب نظری ضروری برای درک پیچیدگی‌های روابط بین مدیران و نمایندگان در سازمان‌ها ارائه می‌دهد. کاربرد بینش و خرد حسابداران بر این درک استوار است تا مکانیسم‌های کنترلی، ساختارهای حاکمیتی و سیستم‌های مدیریت عملکرد را طراحی و اجرا کند. این تلاش‌ها به طور جمعی تصمیم‌گیری موثر، مدیریت ریسک و همسویی منافع در سازمان را تضمین می‌کند. با تغییر تمرکز به دیدگاه نوآوری، نظریه انتشار نوآوری، به ویژه در قلمرو سواد دیجیتال، فرآیندی را بررسی می‌کند که از طریق آن ایده‌ها، فناوری‌ها یا شیوه‌های جدید در یک سیستم اجتماعی اتخاذ و منتشر می‌شوند. این تئوری را می‌توان به طور موثر در پذیرش ابزارهای دیجیتال به کار برد (آکیگز و همکاران^۱، ۲۰۲۳).

با ارائه بینشی در مورد پویایی پذیرش ایده‌ها و فن‌آوری‌های جدید در سازمان‌ها، نظریه انتشار نوآوری، زمانی که برای صلاحیت کنترل مدیریت اعمال می‌شود، پذیرش و کارایی نوآوری‌ها را در سیستم‌های کنترل افزایش می‌دهد و در نتیجه به موفقیت سازمانی کمک می‌کند. در همین حال، تئوری کنترل بررسی می‌کند که چگونه سازمان‌ها مکانیسم‌های کنترلی را برای تنظیم و مدیریت جریان‌ها و فرآیندهای اطلاعات ایجاد می‌کنند. همانطور که اشبی (۱۹۵۶) اشاره کرد، این نظریه برای درک اینکه چگونه سازمان‌ها از امنیت اطلاعات و حاکمیت داده حمایت می‌کنند، مناسب است. این تحقیق از این ادعا در ادبیات دانشگاهی حمایت می‌کند که شناسایی و توسعه بینش و خرد در تجهیز حسابداران آینده برای تغییرات پویا در محیط کسب و کار بسیار مهم است. این تحقیق با نشان دادن اینکه بینش و خرد مدیران نقشی محوری در هدایت فرآیندهای سازمانی پویا ایفا می‌کند که شایستگی‌های کنترلی

^۱. Acikgoz

مدیریت را افزایش می دهد، به بحث های علمی در حال انجام کمک می کند. به دینفعان توصیه می شود که پرورش ذهنیت چابک منوط به پرورش فرهنگ سازمانی متمرکز بر سازگاری و پذیرش تغییر است. لذا سوال پژوهش مطرح می شود، که ابعاد بینش حسابداران در عصر دیجیتال کدامند؟

کریم آبادی و همکاران (۱۴۰۳)، به طراحی الگوی داده بنیاد آئین رفتار حرفه ای حسابرسان مستقل بر اساس دیدگاه انتقادی از دیدگاه خبرگان حرفه پرداختند. پژوهش حاضر آمیخته (کیفی- کمی) است که بخش کیفی به روش گراند تئوری انجام شد. ۱۷ نفر نخبگان حسابرسی، با نمونه گیری گلوله برفی انتخاب شدند و در بخش کمی ۱۷۰ نفر از حسابرسان به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. در بخش کمی از روش های آماری توصیفی و استنباطی و نرم افزار اس پی اس اس استفاده شد. با انجام کدگذاری در بعد عوامل محیطی (شاخص های اقتصادی و رقابتی)، عوامل سازمانی (حاکمیت شرکتی، فرهنگ سازمانی و رهبری اخلاقی)، ارزش های فردی (شاخص های ارزش های دینی و ارزش های اخلاقی)، عوامل اجتماعی (مسئولیت اجتماعی) و عوامل فردی (درستکاری حسابدار، شایستگی و صلاحیت حرفه ای، رازداری و بی طرفی) شناسایی شدند.

حمزه و رامشه (۱۴۰۲)، به بررسی حسابرسی در عصر دیجیتال پرداختند، این مطالعه تغییرات مورد انتظار در حرفه را از دیدگاه خبرگان حسابرسی در ایران تا پانزده سال آینده بررسی می کند. این تغییرات در پنج بخش درک مخاطبان گزارش حسابرسی، رابطه حسابرس و صاحبکار، مقررات گذاری، تغییرات ساختاری و رویه های حسابرسی و مشخصه های حرفه بررسی شده اند ۲۷ تغییر پیش بینی شده در قالب پنج بخش از طریق مطالعه پیشینه استخراج شدند. با به کارگیری روش نمونه گیری هدفمند، ۲۶ نفر از خبرگان حسابرسی در سال ۱۴۰۲ به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. برای غربال تغییرات از روش دلفی فازی استفاده شد. سپس پیش بینی های غربال شده، از طریق پرسش نامه اولویت سنجی و روش تصمیم گیری ماباک رتبه بندی شدند. به اعتقاد خبرگان، حسابرسی مستقل به سمت رویکرد حسابرسی کامل و مستمر تکامل خواهد یافت؛ اما این تغییر به حذف کامل ریسک های حسابرسی منجر نخواهد شد. شکاف زمانی بین شرایط جدید و استانداردها گذاری در حسابرسی وجود خواهد داشت. حسابرسان درگیر وظایفی با ارزش افزوده بیشتر می شوند و شغل های زیادی در حرفه از بین خواهد رفت. مخاطبان گزارش حسابرسی اعتماد بیشتری به رویه های اتوماتیک نسبت به رویه های دستی دارند و انتظار رویکرد آینده نگر از حسابرسی دارند؛ اما محتوای اطلاعاتی گزارش حسابرسان در حوزه هایی نظیر ارزش گذاری دارایی های نامشهود و ریسک های آینده محور صاحبکار کاهش خواهد یافت. خبرگان معتقدند مدل های کنونی حق الزحمه حسابرسی در آینده مناسب نخواهد بود؛ اما تنش میان صاحبکار و حسابرس افزایش نمی یابد. به باور خبرگان فناوری های جدید در ایران جایگزین حسابرسان نخواهند شد؛ بلکه به کمک آنها خواهند آمد.

عضدی و شاه مرادی (۱۴۰۲)، به مروری جامع بر تحقیقات بین المللی موجود پیرامون اخلاق در مسیر پیشرفت حرفه ای حسابداران پرداختند. روش این مطالعه از نوع پژوهش های کاربردی علم سنجی بوده و با استفاده از دو تحلیل هم رخدادی واژگان و هم تألیفی کشورها انجام شده است. جامعه آماری پژوهش شامل تمام تولیدات علمی حوزه اخلاق در مسیر پیشرفت حرفه ای حسابداران بوده که از میان آن ها ۶۰۸ مقاله که در بازه زمانی ۱۹۷۱-۲۰۲۲ در پایگاه وب آوساینس نمایه شده بودند، انتخاب و با استفاده از نرم افزار های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج حاصل از هم رخدادی واژگان و هم تألیفی کشورها نشان داد که واژه های اخلاق، عملکرد و مدیریت جزء پرتکرارترین واژه ها در زمینه اخلاق در مسیر پیشرفت حرفه ای حسابداران بوده و کشور آمریکا با انتشار ۴۷ مقاله

بیشترین همکاری علمی را داشته است. همچنین براساس نتایج هم‌رخدادی واژگان و همکاری علمی کشورها مشخص گردید که واژه اخلاق عمدتاً با واژگان مسئولیت‌پذیری، اخلاق تجاری و عملکرد ارتباط داشته است.

عرب نژاد و خوزین (۱۴۰۱)، به بررسی تاثیر خودتوسعه‌ای بر ارتقای مهارت حسابداران با نقش میانجی سرمایه فکری پرداختند. پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی-پیمایشی است. جامعه آماری، حسابداران شاغل در بخش خصوصی استان گلستان مشتمل بر ۱۹۸ نفر بوده و روش نمونه‌گیری به صورت در دسترس می‌باشد. جهت جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه استاندارد استفاده شده و برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری و تجزیه و تحلیل مسیر در نرم‌افزار پی ال اس استفاده شده است. یافته‌ها نشان می‌دهد خودتوسعه‌ای هم به صورت مستقیم و هم به طور غیرمستقیم و از طریق سرمایه فکری بر ارتقای مهارت حسابداران تاثیر دارد و بیانگر آن است که به‌کارگیری ابزار خودتوسعه‌ای نه تنها موجب افزایش سطح سرمایه فکری می‌شود بلکه ارتقای مهارت حسابداران را نیز به واسطه‌ی سرمایه فکری به دنبال خواهد داشت.

شهابی نسب و همکاران (۱۴۰۰)، به تأثیر مهارت‌های کوانتومی مدیریت در شکل‌گیری رفتار کاری نوآورانه با اتکا به نقش میانجی توانمندسازی روانشناختی و مدیریت دانش (مطالعه موردی: کارکنان بیمارستان امام خمینی (ره) دهدشت) است. یافته‌ها نشان داد که مهارت‌های کوانتومی مدیریت بر رفتار کاری نوآورانه کارکنان و توانمندسازی روانشناختی کارکنان و مدیریت دانش کارکنان تأثیر مثبت و معناداری دارد. همچنین توانمندسازی روانشناختی و مدیریت دانش بر رفتار کاری نوآورانه کارکنان تأثیر مثبت و معناداری دارد.

جزء مقدم (۱۳۹۹)، به بررسی سواد دیجیتال و تاثیر آن بر سطح علمی دانشجویان حسابداری پرداخت. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون تی تک نمونه‌ای، تی مستقل و تحلیل واریانس استفاده نمود. نتایج تحقیق نشان داد متغیر سواد دیجیتالی بر افزایش سطح علمی دانشجویان حسابداری دانشگاه تاثیر گذار بوده است. همچنین نتایج مقایسه میانگین‌ها نشان داد از بین متغیرها به ترتیب درک و مشارکت در کارهای دیجیتالی، یافتن اطلاعات، کاربرد اطلاعات، همکاری و اشتراک به ترتیب بیشترین تاثیرگذاری را بر افزایش سطح علمی دانشجویان داشته است. همچنین آزمون تی مستقل نشان داد از لحاظ جنسیت و مقاطع تحصیلی نگرش متفاوت و معناداری به سواد دیجیتالی وجود ندارد. نتایج تحقیق نشان داد سواد دیجیتالی و تمامی مولفه‌های آن درافزایش عملکرد علمی دانشجویان تاثیر گذار است و می‌تواند نگرشی مثبت برای دانشجویان در جهت یادگیری ایجاد کند.

امجی و همکاران (۲۰۲۴)، در مطالعه‌ای، تعامل پیچیده بین مهارت‌های تفکر منطقی، سواد دیجیتال، و قابلیت خودآموزی را در شکل دهی اثربخشی دوره‌های کارآموزی حسابداری برای دانشجویان نسل Z در تایلد بررسی کردند. این مطالعه با استفاده از یک طرح تحقیق کمی با نظرسنجی آنلاین، ۵۵۹ پاسخ دهنده را درگیر کرد. این مطالعه با استفاده از مدل‌سازی معادلات ساختاری حداقل مربعات جزئی ال اس تجزیه و تحلیل شد، و نشان داد که مهارت‌های تفکر منطقی و سواد دیجیتال به طور قابل توجهی بر عملکرد کارآموزی تأثیر می‌گذارند. وقتی با قابلیت یادگیری خود تکمیل شود، مشاهده می‌شود که دانش‌آموزانی که شایستگی بالایی در این زمینه‌ها دارند، بهتر می‌توانند مهارت‌های خود را در محیط‌های حرفه‌ای دنیای واقعی به کار ببرند و یادگیری مستمر را نشان دهند. آنها به طور فعال اطلاعات و رسانه‌های آنلاین را در یادگیری و توسعه خود وارد می‌کنند و مجموعه مهارت‌ها و مهارت‌شغلی خود را بیشتر می‌کنند.

ون اسلوتن^۱ و همکاران (۲۰۲۴)، به بررسی تعارض و ابهام در نقش حسابداران مدیریت و دیجیتالی سازی: شمشیر دولبه برای این حرفه پرداختند. این مطالعه رابطه بین دیجیتالی سازی برنامه ریزی شده‌ی رویه های مالی و کنترلی و تعارض و ابهام نقش حسابداران مدیریت را بررسی می‌کند. با تکیه بر نظریه نقش، آنها استدلال کردند که دیجیتالی سازی با افزایش تعارض و ابهام نقش حسابداران مدیریت ها همراه است، زیرا دیجیتالی سازی منجر به انطباق مجدد حسابداران مدیریت ها در قالب نقش های موجود می شود و همچنین الگوهای جدیدی را برای عصر دیجیتال معرفی می کند. آنها همچنین استدلال نمودند که در دیجیتالی سازی هرچه حسابداران مدیریت ها جهت گیری نظارتی (شراکتی) بیشتری داشته باشند، با افزایش قوی تر (ضعیف تر) در تعارض و ابهام نقش همراه خواهند شد. دلیل آن این است که الگوهای نقش برای عصر دیجیتال برای حسابداران مدیریت های نظارت محور نسبت به حسابداران مدیریت های شراکت محور انسجام و شفافیت کمتری دارد. آنها پیش بینی های خود را با استفاده از داده های نظرسنجی از ۲۴۲ حسابدار مدیریت در شرکت های انتفاعی هلندی آزمایش نمودند و دریافتند که دیجیتالی سازی به خودی خود با تعارض و ابهام نقش حسابداران مدیریت ها مرتبط نیست، اما با ابهام و تعارض نقش بیشتر (کمتر) برای حسابداران مدیریت هایی با جهت گیری نظارتی (شراکتی) همراه است. بنابراین دیجیتالی سازی ممکن است به عنوان یک شمشیر دولبه برای حرفه حسابداری مدیریت عمل کند. حسابداران مدیریت ها با تمرکز بر نقش نظارتی ممکن است در عصر دیجیتال با مشکل مواجه شوند، در حالی که حسابداران مدیریتی که بیشتر نقش شراکتی دارند از دیجیتالی سازی سود می برند.

فالون^۲ (۲۰۲۳)، به موضوع "پیشبرد تفکر محاسباتی دانشجویان جوان حسابداری" طی سال های ۲۰۲۰ الی ۲۰۲۱ پرداخت. نتایج حاکی از بهبود در هفت درس در توالی نویسی / الگوریتم دانش آموزان، تصحیح خطا و تشخیص الگو بود. علاوه بر این، آنها شواهدی از تفکر مرتبه بالاتر مانند شناسایی الگوها در کد و نحوه انتقال آنها برای کمک به حل مشکلات طرح های مختلف را نشان دادند. در حالی که در حال حاضر رویکردهای مبتنی بر بازی برای معرفی مفاهیم و شیوه های تفکر محاسباتی در آموزش سال های اولیه استفاده می شود، نتایج این مطالعه نشان می دهد که روش های ساختارمندتر و مبتنی بر مشکل باید به طور جدی مورد توجه قرار گیرند.

ال اوکیلی و همکاران^۳ (۲۰۲۲)، به تأثیر سیستم های حسابداری دیجیتال بر کیفیت تصمیم گیری در بخش بانکداری: یک مدل می به انجیگر - تعدیل شده پرداختند. پرسشنامه های طراحی شده بین ۱۸۷ تصمیم گیرنده که کاربران واقعی سیستم های حسابداری دیجیتال در بانک های اردنی هستند طی سال ۲۰۲۲ توزیع شد. همچنین برای آزمایش مدل پیشنهادی تحقیق یک رویکرد تحقیق کمی بر اساس روش مدل سازی معادلات ساختاری حداقل مربعات جزئی اتخاذ شد. نتایج تجربی پژوهش حاضر نشان داد که کیفیت داده ها و اطلاعات تأثیر معناداری بر کیفیت کلی تصمیم گیری از طریق سیستم های حسابداری دیجیتال دارد، در حالی که کیفیت سیستم تأثیر معناداری بر آن ندارد. نتایج تجربی همچنین نشان داد که کیفیت اطلاعات نقش میانجی در رابطه بین کیفیت داده ها و کیفیت سیستم و کیفیت تصمیم گیری ایفا می کند. در نهایت نتایج نشان داد که فرهنگ تصمیم گیری تحلیلی رابطه بین کیفیت اطلاعات و کیفیت تصمیم گیری را تعدیل می کند.

موکاندرو فلوریدی^۴ (۲۰۲۱)، به بررسی حسابرسی مبتنی بر اخلاق برای توسعه هوش مصنوعی قابل اعتماد پرداختند. آنها سه دیدگاه مهم را ارائه نمودند. ابتدا، استدلال نمودند که حسابرسی مبتنی بر اخلاق می تواند کیفیت

¹. van Slooten

². Falloon

³. Al-Okaily et al.

⁴. Mökander & Floridi.

تصمیم‌گیری را بهبود بخشد، رضایت کاربر را افزایش دهد، پتانسیل رشد را تقویت کند، قانون‌گذاری را فعال کند و رنج انسان را کاهش دهد. دوم، برترین رویکرد‌های جاری را برای پشتیبانی از طراحی و اجرای حسابرسی مبتنی بر اخلاق برجسته نمودند: حسابرسی مبتنی بر اخلاق برای کاربردی و کارآمد بودن، باید به صورت یک روند مستمر و سازنده انجام شود، از منظر سیستم به همسویی اخلاقی نزدیک شود و با انگیزه‌ها و سیاست‌های عمومی از نظر رفتارهای مطلوب اخلاقی همسو باشد. سوم، محدودیت‌های مرتبط با حسابرسی مبتنی بر اخلاق را شناسایی و در مورد آن بحث نمودند.

سان و همکاران^۱ (۲۰۲۰)، پژوهشی تحت عنوان «بررسی تاثیر اشتراک‌گذاری دانش حسابرس در قالب تفکر گروهی بر کیفیت حسابرسی» انجام دادند. این پژوهش که به صورت نیمه تجربی صورت گرفت با مشارکت گروه‌های کنترل و آزمون و با مشارکت ۴ گروه ۲۰ نفر صورت پذیرفت. نتایج براساس آزمون‌های تطبیقی نشان داد، اشتراک‌گذاری دانش حسابرسی می‌تواند ضمن افزایش قابلیت‌های تصمیم‌گیری گروهی، به ایجاد وحدت رویه بیشتر و نگرش‌های مبتنی بر مسئولیت‌های اجتماعی حسابرسان منجر شود و باعث گردد تا کارکردهای کیفی حسابرسی تقویت شود.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر به لحاظ رویکرد از نوع کیفی و به صورت تحلیل مضمون و به لحاظ هدف از نوع توسعه‌ای می‌باشد. در گام نخست، تصویری یکپارچه از نظریه‌ها و دیدگاه‌های مرتبط با کاربرد بینش و رفتار حسابداران در عصر دیجیتال در حوزه حسابداری از مقالات مرتبط بدست آمد و در گام دوم با در نظر گرفتن جامعه آماری تحقیق که شامل اعضای هیئت علمی دانشگاه رشته حسابداری و شاغل در صنایع عراق می‌باشند به جمع‌آوری و همچنین تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش حاضر از طریق مصاحبه با آنان به عنوان خبرگان حرفه در سال ۲۰۲۴، پرداخته شد. روش نمونه‌گیری مورد استفاده در این مطالعه نمونه‌گیری مبتنی بر هدف است و به شیوه گلوله برفی است. بنابراین یک نفر که فعالیت حرفه‌ای فعال داشته و از دانش و تجربه کافی در این خصوص برخوردار است به عنوان مشارکت‌کننده اول انتخاب شد. سپس از نفر اول خواسته شد نفرات دیگری که واجد شرایط برای انجام مصاحبه هستند را برای مشارکت در پژوهش معرفی نمایند. روند معرفی نفرات بعدی توسط مشارکت‌کنندگان و انجام مصاحبه تا زمان اشباع نظری^۱ به تعداد ۱۱ نفر ادامه یافت. اشباع نظری بر مبنای قضاوت ذهنی پژوهشگر تعیین می‌شود و رسیدن به اشباع نظری کفایت جمع‌آوری داده‌ها را نشان می‌دهد. در این مرحله از تحقیق، ابزار جمع‌آوری داده‌ها مصاحبه‌های عمیق نیمه ساختاریافته با خبرگان بود و سوال ذیل مطرح شد که، وقتی به نسل جدید حسابداران اشاره می‌کنیم و آنچه می‌خواهیم بدانیم این است که بینش و رفتار حسابداران در عصر دیجیتال چگونه است؟

برای یافتن مضامین، داده‌های کیفی حاصل از تحلیل محتوای مصاحبه‌ها، کدگذاری و دسته‌بندی و سپس، مضامین حاصل از داده‌ها تعیین و نام‌گذاری شدند. لذا پس از انجام مصاحبه (مرحله اول، تولید داده‌ها) بلافاصله محتوای آن مکتوب و تحلیل آغاز شد. در ابتدا، متن هر مصاحبه به طور کامل خوانده و کلیه واحدهای معنادار (درون مایه‌ها) که به صورت یک کلمه، جمله یا حتی پاراگراف که در متن مصاحبه وجود داشت، با خواندن و غوطه‌ور شدن در داده‌ها و همچنین با مطالعه چندین باره متن مصاحبه، از درون آن استخراج و به صورت مجزا برای هر مشارکت‌کننده نوشته و کدگذاری شد. در مرحله دوم؛ مضامینی که می‌توانست معرف بخش‌هایی از متن (معمولاً یک یا چند جمله) باشد،

^۱. Sun et al.

تعیین و ثبت شدند، به این ترتیب، عمل لیست کردن و خوشه بندی مقوله‌ها (مضامین اصلی و فرعی) صورت گرفت؛ به طوری که، برای هر یک از مصاحبه‌ها یک جدول خلاصه‌سازی شده، تشکیل شد. در مرحله سوم، یعنی گروه‌بندی کدهای مشابه، ابتدا هر یک از مصاحبه‌ها با دقت خوانده و بازخوانی و مضامین و برداشت مشترک در گوشه‌ای از متن، پیاده‌سازی و نگاشته شدند که شامل برخی تداعی‌ها، مفاهیم و غیره بود که به ذهن پژوهشگر خطور می‌کرد و می‌توانست در مراحل بعدی استفاده شود. در مرحله چهارم؛ برای تلفیق موردها و مضامین، همه جداول کنار هم قرار گرفتند و از طریق غوطه‌وری در داده‌ها، مقایسه مداوم و شناسایی مشابهت‌ها، مضامین اصلی و فرعی به همراه کدهای استخراج شده در یک جدول گنجانده شد. داده‌های این جدول مبنای گزارش یافته‌های پژوهشی شد و در آخر توصیفی جامع از مصاحبه‌های مشارکت‌کنندگان ارائه شد. در مجموع ۱۵ کد از تحلیل یافته‌ها بدست آمد. این کدها که در مرحله اول با استفاده از نرم افزار مکث کیودا از متن مصاحبه‌های مشارکت‌کنندگان استخراج شده بود، پس از چندین بار مطالعه و آمیختن با متن مصاحبه‌ها توسط محقق، در نهایت به چهار مضمون اصلی خوشه‌بندی شد. این مرحله شامل ایجاد یک جدول خلاصه‌سازی از مضامین سازماندهی شده است. این جدول باید مضامین را در بر گیرد که چیزی را درباره تجربه مشارکت‌کننده از پدیده تحت مطالعه را نشان دهند. به این ترتیب برخی از مضامین که در مرحله اول ایجاد شده اند، کنار گذارده می‌شوند، این دسته در حقیقت مضامینی هستند که به خوبی گویای متن نبوده و یا نسبت به پدیده تحت بررسی حاشیه‌ای هستند. مضامین اصلی و مضامین فرعی همراه با کدهای استخراج شده در جدول ۱ آورده شده است.

این فرآیند تحلیل در دسته فرآیندهای اکتشافی رویکرد نوحاسته یا ظاهر شونده قرار می‌گیرد. این رویکرد به محقق اجازه می‌دهد تا از طریق مصاحبه با متخصصان، ابتدا براساس مرحله اول کدگذاری، یعنی کد گذاری باز، سوالات باز را از مصاحبه شونده‌گان بپرسد و سپس براساس کد گذاری انتخابی، مفاهیم زیاد ایجاد شده را مختصر و در مسیر پژوهش هدایت کند و در نهایت براساس کد گذاری انتخابی، مدل پژوهش را به منظور نظریه پردازی ارائه دهد. به منظور تعیین سوال های پژوهش ابتدا پرسش های مبنایی مطرح شده و با پاسخگویی به آن ها محدوده کار مشخص گردید.

یافته های پژوهش

همانطور که بیان شد ابتدا با بررسی داده‌ها کیفی به بررسی متن مصاحبه‌ها، به روش تحلیل مضمون و ایجاد شبکه های مضامین پرداخته شد. در این مرحله، مفاهیم اولیه به روش استقرائی و از طریق کدگذاری و تحلیل مفاهیمی که از طریق مصاحبه نیمه ساختاریافته با خبرگان تحقیق انجام شد، مورد بررسی قرار گرفت و سپس به غربالگری و تحلیل مفاهیم و ارائه ابعاد مدل پیشنهادی پرداخته شد و کدهای مشترک به لحاظ معانی در یک دسته قرار گرفتند و بر اساس مفاهیم و معانی کدهای هر دسته یک اسم برای آن دسته انتخاب شد که در واقع مضامین فرعی (مضامین سازمان دهنده سطح دوم) را تشکیل دادند و مضامین فرعی در یک دسته بزرگتر قرار گرفتند که مضامین اصلی (مضامین سازمان دهنده سطح اول) را تشکیل دادند. بدین ترتیب با نظر پژوهشگر و ۳ نفر متخصص حرفه، مضامین به ۱۵ مضمون پایه و ۴ مضمون سازمان دهنده (سواد دیجیتال، ذهنیت چابک، مهارت تفکر طراحی، مهارت کنترل مدیریتی) و ۱ مضمون فراگیر (بینش و رفتار حسابداران در عصر دیجیتال) مطابق جدول ۱ دسته بندی گردید که در نهایت ابعاد بینش و خرد حسابداران در عصر دیجیتال مطابق شکل ۱ مشخص شد.

جدول (1): نحوه کدگذاری نقل قول ها

کد گذاری باز	کد گذاری انتخابی (مضامین پایه)
<p>"توسعه فضاهای اقتصادی به همراه گسترش فرایند جهانی سازی منجر به ایجاد شرکتهایی بزرگ با عملکرد بین المللی شده است. این شرایط باعث می شود تا تقاضای پیش روی حرفه نسبت به تدوین و ارائه طیف وسیع و متنوعی از خدمات به شکل چشم گیری افزایش یابد. همین امر تا حد درخور توجهی باعث افزایش سطح تخصص گرایی و گرایش به داشتن سواد دیجیتال خواهد شد و در ادامه به واسطه گسترش بازارهای کار و پیوستن بازارهای کار داخلی به بازارهای بین المللی کار طی فرایند جهانی سازی، تأمین نیروی کار متخصص و پویا تسهیل خواهد شد."</p>	<p>[مشارکت مداوم و آموزش مداوم در نرم افزار دیجیتال]</p>
<p>"از طرفی مؤسسه ها به منظور تأمین بعضی از نیازهای پیچیده مشتریان، ناچار از به کارگیری ابزار فناوری اطلاعات به نحوی اثربخش در ارائه خدمات خواهند بود و این شرایط جایگاه به کارگیری فناوری های نوین در حوزه فناوری اطلاعات را ارتقا خواهد داد. از سوی دیگر، توسعه و گسترش فضاهای تجاری و اقتصادی باعث پیچیده تر شدن معاملات و روابط تجاری شده و در این شرایط احتمال وارد شدن زیان و خسارت به شرکتها به شکل چشم گیری افزایش می یابد. تمامی این موارد در نهایت باعث افزایش ریسک های قانونی و مسئولیت های حرفه ای خواهد شد. از این رو نقش عملکرد نیروی انسانی در انجام فرایند حسابداری بیش از پیش مورد تأکید قرار خواهد گرفت."</p>	<p>[تبادل اطلاعات از طریق کانال های دیجیتال]</p>
<p>"نوع فعالیت ها، تنوع فعالیت ها و تمرکز بر فعالیت ها می تواند در بحث بوجود آمدن تفکر حرفه ای حسابداران دخیل باشد."</p>	<p>[ابرسی و ارزیابی موفقیت فعالیتها یا پروژهها]</p>
<p>"شرکتی که دارای شعب زیادی است مطمئنا دارای ریسک بالاتر است و این خود باعث بوجود آمدن تجربه در سطح بالاتر می گردد."</p>	<p>[مدیریت ریسک]</p>
<p>"مهارت های تصمیم گیری شامل توانایی رفع سریع و کارآمد مشکلات هستند. چه با همکارانتان در تعامل باشید و چه مسئله را با همراهی یک پروژه مدیریت کنید، توانایی تصمیم گیری مؤثر، در همه سطوح، برای موفقیت در مدیریت مهم است."</p> <p>"تفکر نوآورانه یک مهارت خلاقیت و نوآوری بسیار ارزشمند در محیط کار امروزی است. کسانی که توانایی تفکر خلاقانه ارائه راه حل برای فرآیندهای تجاری را دارند توسط کارفرمایان جستجو می شوند. تفکر نوآورانه فرآیندی تفکر خلاق است که برای تولید ایده ها، راه حل ها و مهارت خلاقیت و نوآوری استفاده می شود که کاری پیچیده است و شامل یافتن روش های جدید برای نزدیک شدن به مشکلات یا رویه ها می شود."</p>	<p>[توانایی پاسخگویی به تغییرات سریع]</p>

ا حل سریع و مؤثر مشکلات از طریق جستجوی پاسخ و بهبود]

"برای توسعه‌ی مهارت‌های فردی، باید به جزئیات توجه کنید؛ قادر به تجزیه و تحلیل مسائل باشید و در هنگام مواجه شدن با مشکلات از خودتان تدبیر نشان دهید. اعضای عالی تیم اغلب می‌توانند مشکلاتی را که بر سازمان تأثیر می‌گذارند، پیش از این‌که برای سایر افراد آشکار شوند، شناسایی کنند؛ همچنین، ممکن است تصمیماتی بگیرند که برای شرکت مزایای طولانی‌مدت داشته‌باشد."

"تفکر خلاق روشی است برای دیدن مشکلات یا موقعیت‌ها از منظری تازه و پیشنهاد راه‌حل‌های غیرمستقیمی که در ابتدا ممکن است ناخوشایند به نظر برسند. تفکر خلاق، هم با فرایند بدون ساختار مثل جلسات ایده‌پردازی تحریک می‌شود، هم با فرایند سازمان‌یافته مانند تفکر جانبی. بنابراین تفکر خلاق، توانایی تفکر متفاوت برای دیدن مسئله یا مشاهده آن از زاویه و دیدگاه جدیدی است. این توانایی اغلب این امکان را می‌دهد که راه‌حل جدیدی پیدا کنید یا حتی بفهمید که مشکل لزوماً نیازی به راه‌حل ندارد."

[کاربرد مؤثر ایده‌های جدید]

"مدیر منابع انسانی با تفکر خلاق و ارائه‌ی یک راه‌حل ابتکاری، می‌تواند راهی را برای درگیر شدن سایر افراد در صنعت خود پیدا کند تا آن‌ها بتوانند در مورد بهترین روش بازاریابی محصول، بینش تازه‌ای به دست آورند."

"در هر صنعتی، رقبا برای موفقیت بیش از دیگران تلاش می‌کنند؛ بنابراین، توانایی استفاده از تفکر نوآورانه برای پیشرفت و حرکت رو به جلو ضروری است و رهبری که به نوآوری تمایل دارد، پیوسته در حال پیشرفت خواهد بود."

[شناسایی علل ریشه‌ای مشکل و کشف راه‌های متنوع برای رفع نیازهای کاربر]

"مهم نیست شرکت شما در کدام حیطه از صنعت فعالیت می‌کند؛ به هر حال، با چالش‌هایی روبه‌رو خواهید شد که به تفکر خلاق نیاز دارید. در این شرایط، مهارت‌های ادراکی بسیار کاربرد دارند. یک رهبر ادراکی ایده‌های خوبی را ارائه می‌دهد و می‌تواند آن‌ها را به راه‌حل‌های عملی تبدیل کند."

"مهارت‌های فنی قابل‌اندازه‌گیری هستند؛ برای موفقیت و تأمین نقش رهبری، لازم است که صنعتتان و اقداماتی که هریک از اعضای تیمتان برای پیشبرد اهداف سازمان انجام می‌دهند را به طور کامل درک کنید. برای مسلط شدن در بسیاری از مهارت‌های فنی، تجربه و آموزش ضروری است که در نهایت، آن‌ها را از مهارت‌های ادراکی نرم‌تر متمایز می‌کند."

[تعهد افراد به یادگیری مداوم]

"ذی‌نفعان، رهبرانی را که مهارت‌های ادراکی دارند به دلیل توانایی‌شان برای یافتن راهکار در موقعیت‌های خاص و حل مسائل، به عنوان "رهبران استراتژیک" می‌شناسند. در سطوح بالای مدیریتی، توانایی نزدیک شدن به یک موقعیت با رویکردی خلاقانه و انتزاعی، بسیار ارزشمند است؛ اگر می‌خواهید در موقعیت شغلی خود، به عنوان حسابدار و مدیر ارشد پیشرفت کنید، توسعه‌ی مهارت‌های ادراکی با رویکرد های خلاقانه و انتزاعی، می‌تواند مفید باشد."

[شناخت و درک احساسات دیگران]

"مهارت‌های تفکر انتقادی برای هر نوع موفقیتی مهم هستند. افراد موفق، متفکرند و خود را با افراد متفکر احاطه می‌کنند. افراد متفکر، تفکر، خواندن و اندیشیدن را مؤثرتر از برگزاری جلسات و کار می‌دانند."

«مهارت‌های تفکر به شما این امکان را می‌دهند که یک موقعیت را بر اساس کلیه حقایق و اطلاعات موجود درک کنید و به آن بپردازید. شما هنگام استفاده از این مهارت‌ها، حقایق، داده‌ها و سایر اطلاعات را مرتب سازماندهی می‌کنید تا یک مشکل را شرح دهید و راه‌حل‌های مؤثری را برای آن پیدا کنید.»

اشتراک دانش و تجربه از دیدگاه‌های مختلف]

«تغییر فضای تجارت جهانی و جهانی سازی، درک نیاز ذینفعان و حسابداران به ارائه خدمات نوین مالی و مشاوره‌ای و تحول‌های ایجادشده در زمینه‌های فناوری و به خصوص فناوری اطلاعات و یادگیری ماشین را شاید بتوان از اصلی‌ترین عوامل مؤثر بر آینده صنایع در عصر دیجیتال به شمار آورد.»

آشنایی با مکانیزم‌های حفاظت از داده‌ها]

«در محیط‌های شلوغ، چون پیش‌بینی می‌شود که احتمال خطر زیاد باشد، با دقت و وسواس بیشتری باید کار کرد.»

داشتن برنامه ریزی استراتژیک]

نوع کار در یک شرکت سهامی عام، با یک شرکت سهامی خاص و با یک شرکت خانوادگی تفاوت دارد. یک شرکت سهامی عام چون خطرپذیری و ریسک بالاتری نسبت به سایر شرکت‌ها دارد و فاصله بین مدیریت و مالکیت بیشتر است، برنامه ریزی، ترکیب و نگاه‌ها به آن کاملاً متفاوت از شرکت‌های سهامی خاص و خانوادگی است و باید برنامه استراتژیک خاصی داشته باشیم.»

توزیع منابع بر اساس اهمیت برنامه استراتژیک]

«وضعیت اقتصادی بین‌المللی و به تبع آن شرایط اقتصادی داخلی کشورها در وضع رکود کلی به سر می‌برد. ممکن است بتوان این امر را برای بنگاه‌های تجاری و واحدهای اقتصادی، شرایطی بحرانی توصیف کرد. شرکت‌هایی با اندازه‌های متوسط در این شرایط به سرعت دارایی‌های خود را از دست داده و به سمت ورشکستگی پیش می‌روند. از طرفی به واسطه تسلط بازارهای تحت کنترل منطق‌های، حجم قوانین و مقررات حاکم بر فضاهای اقتصادی بسیار زیاد و متنوع خواهد شد. شرکت‌ها به منظور پوشش دادن ریسک خسارات و زیان‌های درخور توجه، متمایل به دریافت خدمات مشورتی خواهند شد. از همین رو، بازار ارائه خدمات مشورتی از سوی حسابداران جذاب‌تر از قبل خواهد شد. این شرایط پیچیده، وجود متخصصانی متفکرو با توانایی بالا در حرفه را می‌طلبد.»

توانایی انجام جستجوهای اطلاعات آنلاین]

در روش تحلیل مضمون، برخی از مضامین از ادبیات و پژوهش‌های پیشین استخراج می‌شوند. این مضامین معمولاً بر اساس نظریه‌ها، مدل‌ها و چارچوب‌های علمی معتبری شکل می‌گیرند که در حوزه موضوع تحقیق مورد بررسی قرار گرفته‌اند. استفاده از این مضامین به پژوهشگر کمک می‌کند تا یافته‌های خود را در چارچوب دانش موجود قرار دهد و از پشتوانه علمی قوی‌تری برخوردار شود. در این پژوهش، برخی از مضامین از منابع معتبر علمی و پژوهش‌های پیشین گرفته شده‌اند که در جدول ۲ به‌طور کامل آورده شده‌اند. این مضامین در کنار مضامین استخراج‌شده از مصاحبه‌ها، به غنای تحلیل و عمق بخشیدن به نتایج تحقیق کمک کرده‌اند.

جدول (۲): ابعاد بینش و رفتار حسابداران در عصر دیجیتال

مضامین فراگیر	مضامین سازماندهنده	مضامین پایه
	سواد دیجیتال	۱. مشارکت مداوم و آموزش مداوم در نرم افزار دیجیتال
		۲. توانایی انجام جستجوهای اطلاعات آنلاین
		۳. تبادل اطلاعات از طریق کانال های دیجیتال
		۴. آشنایی با مکانیزم های حفاظت از داده ها
ذهنیت چابک		۵. توانایی پاسخگویی به تغییرات سریع
		۶. تعهد افراد به یادگیری مداوم
		۷. اشتراک دانش و تجربه از دیدگاه های مختلف
		۸. حل سریع و مؤثر مشکلات از طریق جستجوی پاسخ و بهبود
مهارت تفکر طراحی		۹. کاربرد مؤثر ایده های جدید
		۱۰. شناخت و درک احساسات دیگران
		۱۱. شناسایی علل ریشه ای مشکل و کشف راه های متنوع برای رفع نیازهای کاربر
مهارت کنترل مدیریتی		۱۲. داشتن برنامه ریزی استراتژیک
		۱۳. توزیع منابع بر اساس اهمیت برنامه استراتژیک
		۱۴. بررسی و ارزیابی موفقیت فعالیت ها یا پروژه ها
		۱۵. مدیریت ریسک

بینش و رفتار حسابداران در عصر دیجیتال

برای محاسبه ی پایایی بین دو کدگذار (شاخص تکرار پذیری) که میزان سازگاری درک یا معنای مشترک متن را اندازه می گیرد. محقق از یک همکار پژوهش (کدگذار) استفاده نمود. روش پیشنهادی برای محاسبه ی درصد پایایی بین دو کدگذار (شاخص تکرار پذیری) که به عنوان شاخص پایایی تحلیل به کار می رود به ترتیب زیر است: (خواستار، ۱۳۸۸).

$$\text{درصد پایایی} = 100 \times \frac{\text{تعداد توافقات} \times 2}{\text{تعداد کل کدها}}$$

برای این کار از یک همکار درخواست شد هم زمان با وی سه مصاحبه از بین مصاحبه های تحقیق را کدگذاری نماید. داده های حاصل از نتایج کدگذاری دو پژوهشگر همراه درصد پایایی بین دو کدگذار شاخص تکرار پذیری در جدول ۳ آمده اند. همان گونه که در این جدول مشاهده می شود، تعداد کل کدها که محقق و همکار تحقیق ثبت کرده اند، برابر ۳۹ تعداد کل توافقات بین این کدها ۱۸ و تعداد کل عدم توافقات بین این کدها برابر ۲۱ است. پایایی بین کدگذاران برای مصاحبه های انجام گرفته در این تحقیق با استفاده از فرمول ذکر شده برابر ۹۲ درصد است. با توجه به اینکه این میزان پایایی بیشتر از شصت درصد است می توان گفت که درصد پایایی بین کدگذاران در این پژوهش تأیید می شود.

جدول (۳): محاسبه پایایی دو کدگذار در مرحله مصاحبه

شماره مصاحبه	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	تعداد عدم توافقات	پایایی بین دو کدگذار
۴	۱۵	۷	۸	٪۹۳/۳۳
۷	۱۱	۵	۶	٪۹۰/۹۰
۱۱	۱۳	۶	۷	٪۹۲/۳۰
کل	۳۹	۱۸	۲۱	٪۹۲/۳۰

ملاک ارزیابی یک مطالعه به روش کیفی، به ارزیابی نظریه پیشنهادی آن متکی است (گلنزر^۱، ۲۰۰۲). همچنین به شیوه هایی که منجر به تکوین آن شده است (استراوس و کوربین^۲، ۱۹۹۰). در رویکرد ظاهر شونده، اعتبار نظریه از دقت روش حاصل می شود. مواردی همچون حساسیت پژوهشگر، انسجام روش شناسی، متناسب بودن نمونه، گردآوری و تحلیل همزمان داده ها، باعث می شوند تا حد زیادی دقت علمی تحقیق کیفی تضمین شود. پژوهش حاضر نیز برای به دست آوردن اعتبار و پایایی تحقیق از روش هایی که عمدتاً برای اعتباربخشی به مدل و نتایج تحقیق استفاده می شود مانند: زاویه بندی (اجماع/مثلت سازی)، کنترل اعضا (بررسی توسط اعضا)، و ارزیابی بر اساس ۱۰ شاخص "مقبولیت" استفاده شد.

- مقبولیت بدین معنی است که یافته های تحقیق تا چه حد در انعکاس تجارب مشارکت کنندگان، محقق و خواننده در رابطه با پدیده مورد مطالعه موثق و قابل باور است.
- اجماع داده ها یعنی استفاده از منابع مختلف، گروه های مختلف، یا در زمان های مختلف. بطور کلی، زمانی که برای گردآوری داده ها از بیش از یک دیدگاه استفاده می شود، تصویر کاملتری به دست خواهد آمد. در این تحقیق بمنظور تدوین مدلی جامع برای تردید حرفه ای حسابرسان، تلاش شد تا دیدگاه ها و نظرات اشخاص با سابقه فعالیت در حرفه حسابرسی دریافت شده، و بررسی و تحلیل گردد.
- کنترل اعضا یا اعتبار پاسخگو تکنیکی است که بدان وسیله محقق یافته های خود را با یک یا چند نفر از افراد مطلع تحت بررسی کنترل می کند و این تکنیک جهت تأیید تفاسیر پژوهشگر به کار می رود. در این روش پژوهشگر از دیدگاه مشارکت کنندگان و افراد مطلع، برای برقرار ساختن اطمینان پذیری یافته ها و تفاسیر استفاده نمود (کرسول^۳، ۲۰۰۲). در این راستا، در پژوهش حاضر پس از تحلیل داده های حاصل از مصاحبه ها به روش کدگذاری سه گانه، به منظور اعتباربخشی به مدل تحقیق، متغیرهای استخراج شده از مصاحبه ها و نتایج حاصل، به شش نفر از صاحب نظران حرفه، (۳ نفر از اشخاصی که قبلاً با آنها مصاحبه شده بود و ۳ نفر از صاحب نظرانی که قبلاً در مصاحبه شرکت نداشتند) ارائه شده و مورد پالایش قرار گرفت و مدل نهایی ارائه شد.

۱. Glaser or Strauss
 ۲. Strauss & Corbin
 ۳. Creswell

بحث و نتیجه‌گیری

درمیان پیشرفت سریع فناوری دیجیتال، ابعاد بینش و رفتار حسابداران جوان در عصر دیجیتال برای انطباق با تغییرات اجتماعی بسیار مهم است و قابلیت خودآموزی آن برای به روزرسانی دانش و کسب مهارت و برای تضمین موفقیت، اساسی است. با این حال، علیرغم اهمیت فوق‌العاده آنها برای موفقیت حسابداران، تحقیقاتی که تعامل پیچیده بین این جنبه‌ها را بررسی می‌کنند به طور قابل توجهی محدود است. این مطالعه به تبیین ابعاد بینش و رفتار حسابداران جوان در عصر دیجیتال در عراق پرداخت. طبق نظر خبرگان مشخص شد که سواد دیجیتال یک محرک اصلی برای پرورش ذهنیت چابک، تقویت ظرفیت‌های تفکر طراحی، و اصلاح صلاحیت‌های کنترل مدیریت است. این چشم‌انداز ذهنیت چابک حسابداران را با پویایی تجهیز می‌کند تا سریعاً خود را با نوسانات بازار تطبیق دهند و فرهنگی را تعیبه کنند که توسط یادگیری و تکامل مداوم تأکید شده است. چنین دیدگاهی مستقیماً قدرت تفکر طراحی آنها را تقویت می‌کند، حل مشکلات نوآورانه را تقویت می‌کند و تخصص کنترل مدیریت آنها را تقویت می‌کند. این درهم‌تنیدگی ویژگی‌ها بر تحول در حوزه حسابداری جوان تأکید می‌کند. بررسی سواد دیجیتالی و دیدگاه‌های تطبیقی این حسابداران جوان در عصر دیجیتال از اهمیت بالایی برخوردار است. این نشان‌دهنده دگرذیسی در بخش حسابداری است و بر ضرورت هوشمندی فناوری و انعطاف‌پذیری در تغییر تأکید می‌کند. اذعان به این مسیر در حال تحول، صنایع مختلف را قادر می‌سازد تا به درستی این کادر حسابداران جدید را در حوزه‌های مختلف، از آموزش گرفته تا تجربیات حرفه‌ای تجهیز و پرورش دهند. توانایی‌هایی که با این سن‌ترین‌انداز می‌شود، ظهور نیروی کار ماهر را تضمین می‌کند که آماده رشد تجارت و شکوفایی اقتصادی است. علاوه بر این، انطباق ذاتی حسابداران جوان نشان‌دهنده استحکام آنها در عبور از چالش‌های این عصر پرشتاب است. این اخلاق‌سازگاری می‌تواند الهام‌بخش بخش‌های اجتماعی گسترده‌تر باشد، و پایه‌ای برای نیروی کار سازگار و پذیرفته‌شده جهانی در جامعه دیجیتالی آینده ایجاد کند. همچنین در عصر دیجیتال امروزی، سواد دیجیتال به یک مهارت حیاتی برای افراد، به ویژه نسل جوان که در محیطی با فناوری بزرگ شده‌اند، تبدیل شده است. در کنار این، اتخاذ یک طرز فکر چابک برای هدایت موثر جریان دائمی چالش‌ها و تغییرات در چشم‌انداز مدرن بسیار مهم است. این تحقیق به بینش حسابداران جوان در عراق در خصوص پیامدهای سواد دیجیتال و طرز فکر چابک در مهارت‌های تفکر طراحی و صلاحیت کنترل مدیریت پرداخت. این عوامل به عنوان محرک‌های کلیدی در شکل‌دهی و تمایز نسل نوظهور حسابداران برجسته هستند. سواد دیجیتال حسابداران جوان را به ابزارها و دانش مجهز می‌کند تا از فناوری در کار خود از تجزیه و تحلیل داده‌ها تا تصمیم‌گیری مالی آگاهانه استفاده کنند. طرز فکر چابک حسابداران را قادر می‌سازد تا به طور فعال با شرایط متغیر و تقاضاهای بازار سازگار شوند و فرهنگ یادگیری و رشد مستمر را تقویت کنند. این طرز فکر، به نوبه خود، هم بر مهارت‌های تفکر طراحی تأثیر مثبت می‌گذارد، هم بر مهارت‌های تفکر طراحی، که حل مسئله نوآورانه و هم صلاحیت کنترل مدیریت را ممکن می‌سازد، تأثیر مثبتی می‌گذارد، که بر پیوستگی این ویژگی‌های حیاتی در شکل‌دهی به حرفه حسابداری جوان تأکید می‌کند.

سازمان‌ها ممکن است رویکردی جامع ایجاد کنند که سواد دیجیتال، طرز فکر چابک، مهارت‌های تفکر طراحی و صلاحیت کنترل مدیریت را همسو کند. این استراتژی یکپارچه فرهنگ نوآوری، سازگاری و تصمیم‌گیری موثر را تقویت می‌کند و سازمان را برای موفقیت پایدار در یک چشم‌انداز تجاری که به سرعت در حال تغییر است، قرار می‌دهد. از نظر سواد دیجیتال، سازمان‌ها باید در برنامه‌های جامع سواد دیجیتال سرمایه‌گذاری کنند تا کارکنان را

با مهارت‌های لازم برای هدایت ابزارها و فناوری‌های دیجیتال توانمند کنند. این شامل ارائه جلسات آموزشی، کارگاه‌ها و دسترسی به منابعی است که شایستگی دیجیتال را افزایش می‌دهد. علاوه بر این، پرورش ذهنیت چابک مستلزم تغییر فرهنگی به سمت انعطاف‌پذیری، سازگاری و تمایل به پذیرش تغییر است. سازمان‌ها باید رویکرد مشترک و تکراری را برای حل مسئله تشویق کنند. سازمان‌ها همچنین باید تفکر طراحی را در فرآیندهای حل مسئله خود بگنجانند و بر همدلی، خلاقیت و همکاری تأکید کنند. برنامه‌ها و کارگاه‌های آموزشی می‌تواند به کارکنان کمک کند تا این مهارت‌ها را توسعه دهند و به کار گیرند. در نتیجه، یک کنترل مدیریت مؤثر ممکن است شامل سیستم‌های مستقری باشد که فعالیت‌های سازمانی را نظارت، ارزیابی و هدایت می‌کند، که به ترکیبی از ابزارهای فن‌آوری، فرآیندهای تطبیقی و پرسنل ماهر نیاز دارد.

نتایج حاصل از این پژوهش با تحقیقات جزء مقدم (۱۳۹۹)، که نتایج آن نشان داد درک و مشارکت در کارهای دیجیتالی، یافتن اطلاعات، کاربرد اطلاعات، همکاری و اشتراک به ترتیب بیشترین تاثیرگذاری را بر افزایش سطح علمی دانشجویان داشته است و سواد دیجیتالی و تمامی مولفه‌های آن در افزایش عملکرد علمی دانشجویان تاثیر گذار است و می‌تواند نگرشی مثبت برای دانشجویان در جهت یادگیری ایجاد کند و امجی و همکاران (۲۰۲۴)، نشان دادند که مهارت‌های تفکر منطقی و سواد دیجیتال به طور قابل توجهی بر عملکرد کارآموزی تأثیر می‌گذارند. وقتی با قابلیت یادگیری خود تکمیل شود، مشاهده می‌شود که دانش‌آموزانی که شایستگی بالایی در این زمینه‌ها دارند، بهتر می‌توانند مهارت‌های خود را در محیط‌های حرفه‌ای دنیای واقعی به کار ببرند و یادگیری مستمر را نشان دهند. آنها به طور فعال اطلاعات و رسانه‌های آنلاین را در یادگیری و توسعه خود وارد می‌کنند و مجموعه مهارت‌ها و مهارت‌شغلی خود را بیشتر می‌کنند و ون اسلوتن و همکاران (۲۰۲۴)، که استدلال کردند، دیجیتالی‌سازی با افزایش تعارض و ابهام نقش حسابداران مدیریت‌ها همراه است، زیرا دیجیتالی‌سازی منجر به انطباق مجدد حسابداران مدیریت‌ها در قالب نقش‌های موجود می‌شود و همچنین الگوهای جدیدی را برای عصر دیجیتال معرفی می‌کند و فالون (۲۰۲۳)، که به پیشبرد تفکر محاسباتی دانشجویان جوان حسابداری پرداخت و ال اوکیلی و همکاران (۲۰۲۲) به تأثیر سیستم‌های حسابداری دیجیتال بر کیفیت تصمیم‌گیری در بخش بانکداری: پرداخت و نتایج تجربی پژوهش حاضر نشان داد که کیفیت داده‌ها و اطلاعات تأثیر معناداری بر کیفیت کلی تصمیم‌گیری از طریق سیستم‌های حسابداری دیجیتال دارد، همسو است.

لذا بینش‌های به دست آمده از این تحقیق دارای پتانسیل عمیق‌تر کردن درک ما از الزامات متمایز ذاتی نسل حسابداران جوان است، در نتیجه به عنوان قطب‌نمای راهنما برای تقویت رویکردهای آموزشی عمل می‌کند. از این طریق، دانشجویان حسابداری می‌توانند مهارت‌های خود را اصلاح کنند و اطمینان حاصل کنند که معاصر باقی می‌مانند و با خواسته‌های یادگیری قرن بیست و یکم همسو می‌شوند. همزمان، مؤسسات آموزشی می‌توانند بینش‌های ارزشمندی در مورد چگونگی تطبیق ساختارهای برنامه‌دستی و روش‌های آموزشی خود برای پاسخگویی مؤثر به ویژگی‌های منحصر به فرد دانشجویان نسل جوان به دست آورند این رویکرد جامع نه تنها رابطه پیچیده بین مهارت‌های لازم را تأیید می‌کند، بلکه راه را برای برنامه‌های آموزشی متناسب با نیازهای این نسل در حال ظهور هموار می‌کند. علاوه بر این، یک مسیر روشن برای تلاش‌های تحقیقاتی آینده، مانند توسعه مهارت‌های تفکر منطقی یا استراتژی‌هایی برای هدایت ماهرانه تحولات تکنولوژیکی ایجاد می‌کند.

تحقیقات آتی می‌تواند از مقایسه بین فرهنگی تنوع در سواد دیجیتال و طرز فکر بهره‌مند شود. علاوه بر این، مقایسه نسلی می‌تواند بینشی در مورد روندهای سازگاری گسترده‌تر در حسابداری ارائه دهد و با پیشرفت فناوری،

ارزیابی تأثیر ابزارهای نوظهور، مانند هوش مصنوعی، بر شایستگی های حسابداران جوان مناسب است. علاوه بر این، ارزیابی اهمیت مهارت های نرم، مانند ارتباطات، در چشم انداز حسابداری مدرن، دیدگاهی جامع در مورد شایستگی های حسابداران جوان ارائه می دهد.

References

- Acikgoz, F., Elwalda, A., & De Oliveira, M. J. (2023). Curiosity on cutting-edge technology via theory of planned behavior and diffusion of innovation theory. *International Journal of Information Management Data Insights*, 3(1), 100152
- Al-Mamary, Y. H. S., & Alraja, M. M. (2022). Understanding entrepreneurship intention and behavior in the light of TPB model from the digital entrepreneurship perspective. *International Journal of Information Management Data Insights*, 2(2), 100106.
- Al-Okaily, M., Alghazzawi, R., Alkhwaldi, A. F., & Al-Okaily, A. (2022). The effect of digital accounting systems on the decision-making quality in the banking industry sector: a mediated-moderated model. *Global Knowledge, Memory and Communication*, 72(8/9), 882-901
- Arabnezhad, F. A., & Khozain, A. (2022). The Effect of Self-Development on Improving the Skill of Accountants with the Mediating Role of Intellectual Capital. *Financial and Behavioral Researches in Accounting Vol. 2*, No. 1, Ser No. (4), Spring 2022, pp. 23-36. (In persian).
- Azdi, Z., Moinuddin, M., Shahmoradi, Nasim. (2023). A review of international articles on the role of ethics in the professional development of accountants. *Studies in Ethics and Behavior in Accounting and Auditing*, 8(3), 122-142. (In persian).
- Creswell, J. W. and V. L. Plano Clark (2007), *Designing and Conducting Mixed Methods Research*, Thousand Oaks: Sage.
- Dwivedi, Y. K., Hughes, L., Baabdullah, A. M., Ribeiro-Navarrete, S., Giannakis, M., Al-Debei, M. M., ... & Wamba, S. F. (2022). Metaverse beyond the hype: Multidisciplinary perspectives on emerging challenges, opportunities, and agenda for research, practice and policy. *International journal of information management*, 66, 102542.
- Falloon, G. (2023). From digital literacy to digital competence: the teacher digital competency (TDC) framework. *Educational technology research and development*, 68(5), 2449-2472.
- Glaser, B. (2002). Conceptualization: On theory and theorizing using grounded theory. *International Journal of Qualitative Methods*, 1 (2). Article 3. Retrieved DATE from.
- Gonçalves, M. J. A., da Silva, A. C. F., & Ferreira, C. G. (2022, February). The future of accounting: how will digital transformation impact the sector?. *In Informatics (Vol. 9, No. 1, p. 19)*. MDPI.
- Haleem, A., Javaid, M., Qadri, M. A., & Suman, R. (2022). Understanding the role of digital technologies in education: A review. *Sustainable operations and computers*, 3, 275-285.
- Hamze, E., & Ramsheh, M. (2023). Auditing in the Digital Era: Fuzzy Delphi and Mabak Methods in Iran. *Journal of Financial Accounting Research*, 15(3), 75-102. (In persian).
- Hamzeh, A., & Ramsheh, M. (2023). Auditing in the Digital Age: Application of Fuzzy Delphi and Mabak Methods in Iran. *Journal of Financial Accounting Research*, 15(3), 75-102. (In persian).
- Handoyo, S., & Anas, S. (2019). Accounting education challenges in the new millennium era. *Journal of Accounting Auditing and Business-Vol*, 2(1).
- Imjai, N., Aujirapongpan, S., & Yaacob, Z. (2024). Impact of logical thinking skills and digital literacy on Thailand's generation Z accounting students' internship effectiveness: Role of self-learning capability. *International Journal of Educational Research Open*, 6, 100329.
- Joz Moghadam, P. (2019). "Digital Literacy and Its Impact on Students' Academic Level. (Case Study: Accounting Students of Roozbeh Non-Profit University in Zanjan)", *5th International Conference on Innovation and Research in Educational Sciences, Management and Psychology*. <https://civilica.com/doc/1042368>. (In persian).
- Karimabadi, M., Hajiha, Z., Jahangirmia, H., & Gholami, J. R. (2024). Pattern design of data foundation of code of ethics for independent auditors based on a critical perspective in the view of professionals. *Judgment and Decision Making in Accounting*, 3(9), 105-124. (In persian).
- Khastar, H. (2009). Presenting a method for calculating the reliability of the coding stage in research interviews. *Methodology of Humanities*, 15(58), 161-174. (In persian).
- Lutfi, A. (2023). Factors affecting the success of accounting information system from the lens of DeLone and McLean IS model. *International Journal of Information Management Data Insights*, 3(2), 100202.

- Mökander, J., & Floridi, L. (2021). *Ethics-based auditing to develop trustworthy AI. Minds and Machines, 31(2)*, 323-327.
- Nawaz, N., Arunachalam, H., Pathi, B. K., & Gajenderan, V. (2024). The adoption of artificial intelligence in human resources management practices. *International Journal of Information Management Data Insights, 4(1)*, 100208
- Neves, C., Oliveira, T., Santini, F., & Gutman, L. (2023). Adoption and use of digital financial services: A meta analysis of barriers and facilitators. *International Journal of Information Management Data Insights, 3(2)*, 100201.
- Shahabi Nasab, A., Bahrami, M., Pirzad, A., & Hojjat Doost, S. (2021). The effect of management quantum skills on the formation of innovative work behavior by relying on the mediating role of psychological empowerment and knowledge management: A case study. *Accounting and Management Perspectives, 4(38)*, 88-99. (In Persian).
- Strauss, A., & Corbin, J. (1990). *Basics of qualitative research: Grounded theory procedures and techniques*. Newbury Park, CA: Sage.
- Sun, J., Wang, J., Kent, P., & Qi, B. (2020). Does sharing the same network auditor in group affiliated firms affect audit quality?. *Journal of Accounting and Public Policy, 39(1)*, 106711.
- van Slooten, A. C., Dirks, P. M., & Firk, S. (2024). Digitalization and management accountants' role conflict and ambiguity: a double-edged sword for the profession. *The British Accounting Review, 101460*.